

Kiinalainen nuorallatanssi

”Maailman pelottavin fakta Kiinasta – mitä väliä suomalaisten teoilla on?” Mm. näillä sanoilla Iltalehti referoi hiljattain Timen uutista, jonka mukaan Kiinan hiilidioksidipäästöt ovat miltei saavuttaneet koko maailman päästöjen tason. Toisin sanoen Kiina tuottaa tällä hetkellä melkein puolet koko maailman päästöistä.

On totta, että Kiinan hiilidioksidipäästöjen kasvu on ollut ennakoitua rajumpaa. Tilastojen mukaan ne ovat nousseet lähes 30 % viidessä vuodessa, kun samaan aikaan muun maailman päästöt ovat säilyneet suunnilleen entisellä tasollaan.

Kiinan päästöjen hätkähdyttävä kasvu on pitkälti länsimaiden syytä. Yritykset ovat tehneet Maalle karhunpalveluksen siirtämällä tuotantoaan halvan työvoiman Kiinaan, ja valtiot ovat sen hiljaisesti hyväksyneet. Voidaan perustellusti väittää, että ympäristötekoja tekevät maat – kuten mm. Suomi – maksavat nyt kallista hintaa ympäristöpolitiikastaan. Kaikkea ei kuitenkaan voi mitata euroissa. Onneksi.

Mainitsemissani Iltalehden artikkelissa verrataan vastenmielisesti suomalaisten ympäristötekoja koiran jätösten keräämiseen. Suomalaisten valinnoilla ei toimittajan mukaan ole mitään merkitystä. No, kyseinen aviisi on tunnettu alatyylisään, mutta olihan tuo kyllä varsinainen pohjanoteeraus.

Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus, ei sinne päinkään. Eivät kiinalaiset sentään niin tyhmiä ole, kuin jutussa annetaan ymmärtää. He tietävät tasan tarkkaan, mitä on tapahtumassa. Kyse on kovan luokan kansainvälisestä uhkapelistä, varsinaisesta kiinalaisesta nuorallatanssista. Panoksena on maailman talusmahti.

Kiina on valmistautunut ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen jo vuosia. Parhailaan rakennetaan hiilineutraaleja kaupunkeja ja kaupunginosia kaikkialle, mm. Kiinan suurimpaan kaupunkiin Shanghaihin. Intialaiset seuraavat heidän esimerkkiään. Mumbaihin nousee parhailaan 50.000 asukkaan nollaenergiakaupunginosa, joka tuottaa mm. kaiken ravintonsa itse. Sen hiilidioksidipäästöt ovat nolla grammaa. Milloin me suomalaiset pystymme samaan? Jäämmekö me kateellisena katselemaan sivusta, koirankakkapussi toisessa ja saunavihta toisessa kädessä, kun niin sanottu kehittymätön maailma ajaa ohitsemme?

Kiinalaiset ajavat parhailaan vanhaa teknologiaa sen suorituskyvyn ääri rajoilla, tietäen että pää on tulossa vetäjän käteen. Prosessi on erittäin huolellisesti suunniteltu ja aikataulutettu. Laskelmia tarkennetaan sitä mukaa kun uutta tietoa saadaan. Kun aika on täysi – eikä siihen mene enää kauan – suunta muuttuu kertalaakista. Hiilen käyttö loppuu kuin seinään. Me täällä länsimaisessa demokratiassa elävät ihmiset usein unohdamme, että Kiina on totalitääriäinen valtio. Sinä päivänä, kun hallitus päättää, että hiilen polttaminen loppuu, niin se tosiaan loppuu. Kenelläkään ei siihen ole nokan koputtamista. Me suomalaiset voimme vain odottaa ja toivoa, että se päivä koittaa mahdollisimman pian.

Arvatkaapa muuten, mikä itäinen metropoli hukkuu ensimmäisten joukossa, jos valtamerien pinta alkaa ilmastonmuutoksen seurauksena nousta? Aivan oikein: Hongkong. Luuletteko tosiaan, etteivät kiinalaiset ole huomanneet sitä?

Mutta palataanpa alkuun: Mitä hyötyä meidän suomalaisten pienistä teoista sitten muka on? Meitä on liian vähän, jotta voisimme vaikuttaa mihinkään. Miksi jokapäiväisestä elämästä pitäisi tehdä entistäkin vaikeampaa? Onhan se myönnettävä, että henkilökohtaisten päästöjen vähentäminen vaatii vaivannäköä. Työmatkapyöräily on työlästä, samoin julkisen liikenteen käyttäminen. Roskien lajittelukaan ei ole erityisen hoidokasta. Sähkön säästäminen tuntuu toki lompakossa, mutta ei sekään nyt loppujen lopuksi niin kovin iso asia ole kaikkeen muuhun verrattuna.

Meillä jokaisella on kuitenkin vain yksi elämä, ja meillä jokaisella on vastuu omista tekemisistämme. "Suomalaiset" eivät ole persoonaton massa, vaan joukko ajattelevia yksilöitä. Yksi ihminen ei voi pelastaa koko maailmaa, mutta jokainen ihminen voi tehdä oman osuutensa. Tai olla tekemättä.

Tehdäänpä lopuksi pieni ajatusleikki. Kuvitellaan että Maa on juna, jonka kyydissä me kaikki olemme. Jos huomaisit, että kiinalaiset ajavat junaa täyttä vauhtia kohti kallioseinää, yrittäisitkö jarruttaa, vai kiihdyttäisitkö sen vauhtia entisestään? Vastaus lienee itsestään selvä. Kysymys on sinun – minun – meidän valinnoistamme, ei kiinalaisten. Muuttamalla omaa elämäämme muutamme samalla koko maailmaa.

Ystävänpäivänä, 14. päivänä helmikuuta 2013, Esa Halmetoja

